

ประเภททางไวยากรณ์ของรูปแสดงการผันลักษณะในภาษาเมียน

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายเกี่ยวกับรูปแสดงการผันลักษณะในภาษาเมียน จากการศึกษาข้อมูลนิทานเมียน ผู้วิจัยพบว่ารูปแสดงการผันลักษณะมีทั้งที่เป็นคำช่วยกริยา (auxiliary) คำกริยารอง และคำกริยา (verb) เป็นที่น่าสังเกตว่า คำกริยาและคำกริยารองที่แสดงการผันลักษณะนั้นต้องเป็นคำกริยาที่อยู่ในโครงสร้างบางชนิด โครงสร้างที่ว่านี้คือ โครงสร้างซ้ำกริยา (reduplicated verb construction) และโครงสร้างวลีหลายกริยา (serial verb construction) นอกจากนั้น คำกริยารองที่แสดงการผันลักษณะในโครงสร้างวลีหลายกริยานั้นมีเพียง 2 คำเท่านั้น คือ *miŋ3* "ไป" และ *ta:ŋ3* "มา" (ดูรายละเอียดใน 4.1.2.) ในกรณีของคำกริยาหรือคำกริยารอง เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว จะเห็นได้ว่าสิ่งที่แสดงการผันลักษณะนั้น อันที่จริงแล้วมิใช่คำกริยาด้วยตัวของมันเอง แต่เป็นกลวิธีหรือกระบวนการทางไวยากรณ์ (grammatical device) ซึ่งเกิดกับตัวกริยานั้นเอง นั่นคือ การซ้ำกริยา (verb reduplication) และการเรียงกริยา (verb serialization) ดังนั้น เราจึงอาจสรุปได้ว่า ประเภททางไวยากรณ์ของรูปแสดงการผันลักษณะที่พบในข้อมูลนิทานเมียนมีทั้งการใช้คำช่วยกริยา และการใช้กลวิธีทางไวยากรณ์ 2 ชนิดคือ การซ้ำกริยา และการเรียงกริยา

ในตอนที่ 5.1 จะว่าด้วยรูปแสดงการผันลักษณะที่เป็นคำช่วยกริยาที่ปรากฏในข้อมูลโดยจะกล่าวถึงเกณฑ์ในการระบุ (identify) คำช่วยกริยาก่อน จากนั้นจึงเป็นประเภทของคำช่วยกริยา และตอนที่ 5.2 ว่าด้วยกลวิธีทางไวยากรณ์ทั้ง 2 ชนิด คือ การซ้ำกริยาและการเรียงกริยาซึ่งใช้ในการแสดงการผันลักษณะ

5.1 คำช่วยกริยา (auxiliary)

คำช่วยกริยาจัดเป็นคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ใช้ในการแสดงการผันลักษณะประเภทต่าง ๆ ในภาษาเมียน และก่อนที่จะกล่าวถึงประเภทของคำกริยาที่แสดงการผันลักษณะนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเกณฑ์ในการระบุว่าคำใดเป็นคำช่วยกริยาเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อต้องการแยกคำช่วยกริยาออกจากคำกริยาและคำกริยารอง

5.1.1 เกณฑ์ในการระบุคำช่วยกริยา

ในการระบุว่าคำใดเป็นคำช่วยกริยานั้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องอภิปรายเปรียบเทียบกับคำกริยา ทั้งนี้เพราะคำช่วยกริยาและคำกริยานั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก อีกทั้งต้องการเปรียบเทียบให้เห็นถึงข้อแตกต่างระหว่างคำทั้งสองชนิดด้วย สำหรับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการระบุว่าคำใดเป็นคำช่วยกริยาหรือคำใดเป็นคำกริยานั้นมี 2 เกณฑ์คือ เกณฑ์ทางความหมาย และเกณฑ์ทางโครงสร้าง

5.1.1.1 เกณฑ์ทางความหมาย

ในการใช้เกณฑ์ทางความหมายเพื่อระบุว่าคำใดเป็นคำช่วยกริยาหรือคำใดเป็นคำกริยานั้น จำเป็นต้องให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำดังกล่าวว่าหมายถึงอะไร มีหน้าที่อย่างไร สำหรับในวิกิสถานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของคำช่วยกริยาโดยประมวลจากนักภาษาศาสตร์หลายท่าน อาทิ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2480) นววรรณ พันธุเมธา (2527) Kanchana Sindhvananda (1970) และ Pranee Kullavanijaya (1968) รวมทั้งความคิดเห็นของผู้วิจัยเอง ต่อไปนี้เป็นคำจำกัดความของคำช่วยกริยา

คำช่วยกริยา (auxiliary) หมายถึง คำประเภทหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำกริยา โดยอาจขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของกาล การณ์ลักษณะ หรือทัศนคติของผู้พูดก็ได้ และอาจปรากฏหน้าหรือหลังคำกริยาก็ได้ ถ้าปรากฏหน้าคำกริยาเรียกว่า คำช่วยหน้ากริยา (preverbal auxiliary) แต่ถ้าปรากฏหลังคำกริยาเรียกว่า คำช่วยหลังกริยา (postverbal auxiliary)

จากคำจำกัดความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า คำช่วยกริยาจัดเป็นคำขยายซึ่งจะเสริมความหมายให้กับคำกริยา คำช่วยกริยาโดยตัวของมันเองมีความหมายไม่สมบูรณ์

ส่วนคำกริยานั้นจัดได้ว่าเป็นคำหลักหรือคำสำคัญซึ่งใช้บอกเนื้อความซึ่งผู้พูดสื่อสารไปยังผู้ฟัง (นววรรณ พันธุเมธา 2527:4) สำหรับในวิกิสถานิพนธ์ฉบับนี้ คำกริยา หมายถึง คำสำคัญที่ใช้แสดงอาการหรือสภาพหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ (นววรรณ พันธุเมธา 2527:6) เนื่องจากคำกริยามีคุณลักษณะเป็นคำหลักหรือคำสำคัญนี้เอง ทำให้คำกริยาสามารถสื่อความที่สมบูรณ์ได้

5.1.1.2 เกณฑ์ทางโครงสร้าง

สำหรับเกณฑ์ทางโครงสร้างที่ผู้วิจัยนำมาใช้ทดสอบว่าคำใดเป็นคำช่วยกริยาหรือคำใดเป็นคำกริยานั้น ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ที่ใช้กับภาษาไทยมาปรับใช้กับภาษาเมียน ทั้งนี้เนื่องจาก

เห็นว่าภาษาไทยกับภาษาเมียนมีความคล้ายคลึงกันคือเป็นภาษาคำโดด (isolating language) เหมือนกัน อีกทั้งมีวิธีการแสดงการผันลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ มีการใช้คำช่วยกริยา โครงสร้างซ้ำกริยา และ โครงสร้างวลีหลายกริยา คือ คำกริยาหรือกริยาลำ + คำกริยารอง *niŋ3* "ไป" หรือ *ta:ɟ3* "มา" ในการแสดงการผันลักษณะต่าง ๆ นอกจากนี้ Matisoff (1967) ยังได้กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการระบุคำกริยาในภาษาล่าหู่ไว้ดังนี้

"It is easy to set up a precise defining criterion for Lahu verbs :

All and only the words which may directly follow the negative adverb *ni* "not" constitute the class of Lahu verbs. (A similar criterion works for all Chinese dialects, for Kachin, Thai, etc. This seems to be a Sino-Tibetan universal.)"

(Matisoff, 1967:266)

จากคำกล่าวของ Matisoff ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการระบุคำกริยาโดยพิจารณาจากคำปฏิเสธที่ปรากฏหน้าคำกริยานั้น เป็นเกณฑ์ที่สามารถใช้ได้กับภาษาจีนถิ่นต่าง ๆ ทั้งหมด รวมถึงภาษากะฉิ่น¹ และภาษาไทยด้วย ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวดูเหมือนว่า เป็นสากลลักษณะของภาษาตระกูลจีน-ทิเบต² ดังนั้น เกณฑ์ทางโครงสร้างที่สามารถใช้ระบุและแยกคำช่วยกริยาออกจากคำกริยาในภาษาไทยนั้น จึงสามารถนำมาปรับและใช้ระบุคำช่วยกริยาในภาษาเมียนได้ด้วย สำหรับเกณฑ์ทางโครงสร้างที่ผู้วิจัยนำมาปรับและใช้ระบุว่าเป็นคำช่วยกริยานั้นมี 2 เกณฑ์ดังนี้

¹ ภาษากะฉิ่น (Kachin) หรือ คนที่พูดภาษานี้เรียกตัวเองและภาษาของตัวเองว่าชิงเพาะ (Ching paw หรือ Jinghpaw) เป็นภาษาซึ่งจัดอยู่ในตระกูลภาษาทิเบต-พม่า (สุริยา รัตนกุล 2531: 204-208)

² Benedict (1975) ซึ่งอ้างถึงใน Matisoff (1983 : 65) ได้จัดให้ตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน, ไท-กะได และ มั่ว-เฮ้า รวมอยู่ในตระกูลใหญ่ออสโตร-ไท แต่นักภาษาศาสตร์บางท่านจัดให้ภาษาเมียนอยู่ในตระกูลจีน-ทิเบต

เกณฑ์ที่ 1 : เนื่องจากคำกริยาจัดเป็นคำหลักหรือคำสำคัญที่ใช้สื่อความที่สมบูรณ์ได้โดยไม่ต้องอ้างอิงกับคำอื่นใดในประโยค ทำให้คำกริยานั้นสามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยคต่อไปนี้

(ก) [คำนามหรือนามวลี (คำชวชนักกริยา) คำกริยา (คำชวชหลังกริยา) (คำนามหรือนามวลี) faj4/ʔaʔ4 "หรือ, โหม"]

ส่วนคำชวชกริยาที่ปรากฏหน้าและหลังคำกริยานั้น จะไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยคดังกล่าว³

เกณฑ์ที่ 2 : โดยทั่วไปคำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓aj4 "ไม่" ใช้ปฏิเสธความหมายของคำกริยาซึ่งเป็นคำหลักโดยคำปฏิเสธนั้นจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยานั้น ส่วนคำชวชกริยานั้นมิได้เป็นคำหลัก แต่มีฐานะเป็นเพียงคำขยายเท่านั้น ดังนั้น คำปฏิเสธจึงมีอาจปฏิเสธความหมายของคำชวชกริยา ดังกล่าวได้⁴

กล่าวโดยสรุปคือ เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการแยกคำชวชกริยาออกจากคำกริยา มี 2 เกณฑ์คือ เกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางโครงสร้างดังตารางที่ 8 ต่อไปนี้

³ เกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์ที่ Kanchana Sindhvananda (1970) ใช้ระบุคำชวชกริยาในภาษาไทย

⁴ เกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์หนึ่งซึ่ง Salee Sriphen (1982) ใช้ทดสอบคำกริยาในภาษาไทย ซึ่งอ้างอิงจาก James A. Matisoff, *The Grammar of Lahu*. (Berkeley and Los Angeles, California : University of California Press, 1973), p.193.

ตารางที่ 8 : แสดงการเปรียบเทียบคำชวกริยากับคำกริยาโดยใช้เกณฑ์ทางความหมายและ
เกณฑ์ทางโครงสร้าง

เกณฑ์ \ ประเภทของคำ	คำชวกริยา	คำกริยา
1. เกณฑ์ทางความหมาย	1.1 เป็นคำชวกริยาที่เพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำหลัก	1.1 เป็นคำหลักหรือคำสำคัญ ซึ่งสามารถสื่อความหมายที่สมบูรณ์ได้
2. เกณฑ์ทางโครงสร้าง	2.1 ไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น 2.2 คำปฏิเสธ ๓๔ หรือ ๓๑j4 "ไม่" มิอาจปรากฏหน้าคำชวกริยาเพื่อปฏิเสธความหมายของคำชวกริยานั้น	2.1 สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น 2.2 คำปฏิเสธ ๓๔ หรือ ๓๑j4 "ไม่" สามารถปรากฏหน้าคำกริยาเพื่อปฏิเสธความหมายของคำกริยานั้น

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า คำกริยารอง ๓ig3 "ไป" และ t๑j3 "มา" ที่ปรากฏในโครงสร้างวลีหลายกริยาในภาษาเมียนั้นมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคำชวกริยา นั่นคือ ประการแรก ทั้งคำชวกริยาและคำกริยารองจัดเป็นคำชวกริยาที่เพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำกริยาหลัก ประการที่สอง คำชวกริยาและคำกริยารองไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น และประการสุดท้าย คำปฏิเสธ ๓๔ หรือ ๓๑j4 "ไม่" มิอาจปรากฏหน้าคำชวกริยาหรือคำกริยารองนั้นได้ แต่ถึงกระนั้น เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งการปรากฏของคำชวกริยาและคำกริยารองแล้ว พบว่า คำชวกริยาสามารถปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งหน้าและหลังคำกริยาหลัก ส่วนคำกริยารองนั้นสามารถปรากฏได้เฉพาะในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักเท่านั้น ในกรณีของประโยคที่มีกรรม พบว่า คำชวกริยาจะต้องปรากฏในตำแหน่งหน้ากรรมนั้น ส่วนคำกริยารองจะต้องปรากฏในตำแหน่งหลังกรรมนั้น (ดูตารางที่ 9 ประกอบ)

ตารางที่ 9 : แสดงข้อแตกต่างระหว่างคำช่วยกริยากับคำกริยารองโดยพิจารณาจากตำแหน่งการปรากฏ

คำช่วยกริยา	คำกริยารอง
1. สามารถปรากฏได้ในตำแหน่งหน้าหรือหลังคำกริยาหลัก 2. ในกรณีของประโยคที่มีกรรม คำช่วยกริยาจะต้องปรากฏในตำแหน่งหน้ากรรมนั้น	1. สามารถปรากฏได้เฉพาะในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักเท่านั้น 2. ในกรณีของประโยคที่มีกรรม คำกริยารองจะต้องปรากฏในตำแหน่งหลังกรรมนั้น

5.1.2 ประเภทของคำช่วยกริยา

เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่คำช่วยกริยาปรากฏ พบว่า คำช่วยกริยาที่แสดงการมีลักษณะในภาษาเมียนแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ คำช่วยหน้ากริยาและคำช่วยหลังกริยา กล่าวคือ คำช่วยหน้ากริยาจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำนามหรือนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคและปรากฏหน้าคำกริยาในกรอบประโยค (ข.1) ดังนี้

(ข.1) [(คำนามหรือนามวลี) + คำช่วยหน้ากริยา + คำกริยา + (คำนามหรือนามวลี)]

ส่วนคำช่วยหลังกริยาจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาและปรากฏหน้าคำนามหรือนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยคในกรอบประโยค (ข.2) ดังนี้

(ข.2) [(คำนามหรือนามวลี) + คำกริยา + คำช่วยหลังกริยา + (คำนามหรือนามวลี)]

5.1.2.1 คำช่วยหน้ากริยา (preverbal auxiliary)

คำช่วยหน้ากริยา หมายถึง คำซึ่งสามารถปรากฏในกรอบประโยค (ข.1) และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้ใน 5.1.1. คำช่วยหน้ากริยาที่แสดงการมีลักษณะเท่าที่ปรากฏในข้อมูลนิทานภาษาเมียนมี 3 คำคือ *wiət* 4 แสดงการมีลักษณะจับพด้น *tshwə*:2 และ *ke:ŋ*3 แสดงการมีลักษณะคงเดิม

5.1.2.1.1 ๖iet4 แสดงการผันลักษณะดับพลัน

๖iet4 จัดเป็นคำชวชนากวิชา แสดงการผันลักษณะดับพลัน
เนื่องจากปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยาในกรอบประโยค (ข.1) ตัวอย่างเช่น

(1) ๖o:4 , ๓2 taw3 ๖on1 ๖iet4 khwə:j1 gwə:j1 (จาก ร.5, ข.454, น.217)

อ.ท. นั้น ล.น. ชวชนาก กล.ฉพ. เปิด ออก

"โอ้! ชวชนากนั้นเปิด (หีบ) ออก (ซึ่งสิ้นสลดลงโดยดับพลัน)"

จากตัวอย่าง (1) พบว่า เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์
ทางความหมายแล้วจะเห็นว่า ๖iet4 เป็นคำซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำกริยา
khwə:j1 "เปิด" โดยขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการผันลักษณะซึ่งก็คือ การผันลักษณะดับพลัน
นั่นเอง และเนื่องจากคำนี้ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยา ดังนั้นจึงจัดให้เป็นคำชวชนากวิชา

นอกจากนี้ เราสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่า ๖iet4 เป็นคำ
ชวชนากวิชาจริงโดยใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างทั้งสองเกณฑ์ที่กล่าวไว้ใน 5.1.1.2 กล่าวคือ ตามเกณฑ์ที่
หนึ่ง คำชวชนากวิชาจะไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยค (ก)
และตามเกณฑ์ที่สอง คำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓aj4 "ไม่" ไม่สามารถปรากฏในตำแหน่งหน้าคำ
ชวชนากวิชาเพื่อปฏิเสธความหมายของคำชวชนากวิชาดังกล่าวได้ ตัวอย่างเช่น

(2) ก.: nin3 ๖iet4 piw1 faj4 (ขม.พค.)

เขา กล.ฉพ. กระโดด หรือ, โหม

"เขากระโดด (ซึ่งเสร็จสิ้นโดยดับพลัน)หรือเปล่า"

ค.: ๖iet4 piw1 แต่ ค.: * ๖iet4

กล.ฉพ. กระโดด กล.ฉพ.

"กระโดด (ซึ่งเสร็จสิ้นโดยดับพลัน)"

(3) บ.: nin3 ʋiət4 diʋ4 laʋ2 pje:4 (ทม.พค.)

เขา กล.ฉพ. เตะ ก้อนหิน

"เขาเตะก้อนหิน (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยจับพจน์)"

ป.: nin3 ʋiət4 ๓4 diʋ4 laʋ2 pje:4 (ทม.พค.)

เขา กล.ฉพ. ไม้ เตะ ก้อนหิน

"เขาไม่ได้เตะก้อนหิน (ซึ่งสิ้นสุดลงโดยจับพจน์)"

แต่ ป.: * nin3 ๓4 ʋiət4 diʋ4 laʋ2 pje:4 (ทม.พค.)

เขา ไม้ กล.ฉพ. เตะ ก้อนหิน

จากตัวอย่าง (2) และ (3) พิสูจน์ให้เห็นได้ว่า ʋiət4 เป็นคำชวกริษา เนื่องจากในตัวอย่าง (2) คำชวกริษา ʋiət4 ไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลทางความหมายนั่นคือ ʋiət4 มีใช้คำหลัก ʋiət4 เพียงแต่ทำหน้าที่ชวกริษาหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริษาในแง่ของการมีลักษณะเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเหตุผลที่ว่า ʋiət4 ไม่สามารถปรากฏตามลำพังโดยปราศจากคำกริษาได้ และในตัวอย่าง (3) แสดงให้เห็นว่าคำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" ไม่สามารถปฏิเสธความหมายของคำว่า ʋiət4 ทั้งนี้เพราะ ʋiət4 เป็นคำชวกริษาซึ่งทำหน้าที่ชวกริษาหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริษาเท่านั้น ดังนั้นคำปฏิเสธจึงมีโอกาสปฏิเสธความหมายของคำชวกริษาดังกล่าวได้ และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏของคำดังกล่าวแล้ว จึงจัดให้คำว่า ʋiət4 เป็นคำชวหน้ากริษาที่แสดงการมีลักษณะจับพจน์ในภาษาเมียน

5.1.2.1.2 tshw:2 แสดงการมีลักษณะคงเดิม

tshw:2 จัดเป็นคำชวหน้ากริษาแสดงการมีลักษณะคงเดิม เนื่องจากปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริษาในกรอบประโยค (ข.1) ตัวอย่างเช่น

(4) nɔ:1 nin3 buə1, pjaw3 tsiew4, tshw:2 ๓4 hiw4 (จาก ร.4, ข.127, น.151)

และ พวกเขา เจ้าของบ้าน กล.คค. ไม่ ู้

"และพวกเขา, เจ้าของบ้าน, ก็ยังไม่รู้"

จากตัวอย่าง (4) พบว่า เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทางความหมายแล้วจะเห็นว่า tshw:2 เป็นคำที่ชวกริษาหรือเพิ่มความหมายพิเศษให้กับกริษา ๓4 hiw4 "ไม่รู้" โดยเพิ่มความหมายในแง่ของการมีลักษณะนั่นคือการมีลักษณะคงเดิมนั่นเอง

นอกจากนี้ เราสามารถใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างทั้งสอง
เกณฑ์ที่กล่าวไว้ใน 5.1.1.2 พิสูจน์ให้เห็นว่า tshwə:2 เป็นคำชวกริษาจริง โดยตามเกณฑ์ที่หนึ่ง คำ
ชวกริษาไม่สามารถปรากฏโดยคำพ้องในประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยค (ก) และตามเกณฑ์
ที่สอง คำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓aj4 "ไม่" ไม่สามารถปรากฏในตำแหน่งหน้าคำชวกริษา tshwə:2 ได้
ตัวอย่างเช่น

(5) ก.: nin3 tshwə:2 tsəw5 koŋ1 ne:1 faj4 (ขม.พต.)

เขา กล.คค. ทำ งาน ล.ท. หรือ, ไหม

"เขายังคงทำงานอยู่หรือเปล่า"

ค.: tshwə:2 tsəw5 ne:1 แต่ ค.: * tshwə:2

กล.คค. ทำ ล.ท. กล.คค.

"ยังคงทำอยู่"

(6) * nɔw:1 nin3 buə1 , pjaw3 tsiew4 , ๓4 tshwə:2 hiw4 (ขม.พต.)

และ พวกเขา เจ้าของบ้าน ไม่ กล.คค. รู้

"และพวกเขา, เจ้าของบ้าน, ก็ยังไม่รู้"

จากตัวอย่าง (5) และ (6) พิสูจน์ได้ว่า tshwə:2 เป็น
คำชวกริษา เนื่องจากในตัวอย่าง (5) คำชวกริษา tshwə:2 ไม่สามารถปรากฏได้โดยคำพ้องใน
ประโยคคำตอบแบบสั้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางความหมายที่ว่า tshwə:2 มิใช่คำหลัก tshwə:2
เพียงแต่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริษาในแง่ของการลักษณะเท่านั้น ซึ่งอาจเป็น
เหตุผลที่ว่า tshwə:2 ไม่สามารถปรากฏตามคำพ้องโดยปราศจากคำกริษาได้ นอกจากนี้ตัวอย่าง (6)
ยังแสดงให้เห็นว่า คำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓aj4 "ไม่" ไม่สามารถปฏิเสธความหมายของคำว่า
tshwə:2 ได้โดยวางไว้ในตำแหน่งหน้าคำว่า tshwə:2 ทั้งนี้เพราะ tshwə:2 มีฐานะเป็น
เพียงคำชวกริษาที่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริษา ดังนั้น คำปฏิเสธจึงมีโอกาสปฏิเสธ
ความหมายของคำดังกล่าวซึ่งเป็นคำชวกริษาได้ และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏของคำชว
กริษา tshwə:2 แล้ว จึงสรุปให้คำว่า tshwə:2 เป็นคำชวกริษาที่แสดงการลักษณะคงเดิมใน
ภาษาเมียน

5.1.2.1.3 kc:ŋ3 แสดงการผันลักษณะคงเดิม

kc:ŋ3 จัดเป็นคำช่วยหน้ากริยาแสดงการผันลักษณะคงเดิม เช่นเดียวกับคำว่า tshwə:2 ทั้งนี้เนื่องจาก kc:ŋ3 เป็นคำซึ่งปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยาในกรอบประโยค (ข.1) ตัวอย่างเช่น

(7) nin3 ne:1 jiəw6 ๓4 kc:ŋ3 ma:j3 ʔaw4 (จาก ร.1, ข.3, น.98)

เขา ของ น้องชาย ไม่ กล.คค. มี ภรรยา

"น้องชายของเขายังไม่มีภรรยา"

ในตัวอย่าง (7) คำว่า kc:ŋ3 เป็นคำซึ่งปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยา ma:j3 "มี" คำว่า kc:ŋ3 แสดงคุณสมบัติที่อาจทำให้เราสรุปได้ว่า kc:ŋ3 เป็นคำกริยา คุณสมบัติดังกล่าวคือ

- 1) คำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" สามารถปรากฏหน้าคำว่า kc:ŋ3 ได้
- 2) คำว่า kc:ŋ3 สามารถปรากฏในประโยคคำตอบแบบสั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องมีคำกริยาปรากฏร่วมด้วย ตัวอย่างเช่น

(8) ๓. : nin3 ๓4 kc:ŋ3 pan2 ɲa:ŋ5 faj4 (ขม.พค.)

เขา ไม่ กล.คค. กิน ข้าว หรือ, ไหม

"เขายังไม่ได้กินข้าวหรือ"

๓. : ๓4 kc:ŋ3 (pan2) แต่ ๓. : * kc:ŋ3

ไม่ กล.คค. (กิน) กล.คค.

"ยัง (ไม่ได้กิน)"

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว จะเห็นว่า คำว่า kc:ŋ3 เป็นคำช่วยกริยา แม้ว่าจะมีคุณสมบัติ 2 ข้อข้างบน ด้วยเหตุผลดังนี้

- 1) kc:ŋ3 เป็นคำซึ่งต้องปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นปฏิเสธเสมอโดยจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" และหน้าคำกริยา ma:j3 "มี" ในตัวอย่าง (7) แต่ถึงกระนั้นก็ได้หมายความว่าคำปฏิเสธจะปฏิเสธความหมายของคำว่า kc:ŋ3 แท้ที่จริงแล้ว คำปฏิเสธนั้นปฏิเสธความหมายของคำกริยา ma:j3 "มี" ในตัวอย่าง (7) กล่าวคือ คำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" เป็นคำซึ่งปรากฏอยู่ข้างหน้าคำกริยา ma:j3 "มี" เพื่อปฏิเสธความหมายของคำกริยานั้นว่าหมายถึง "ไม่มี"

โดยมีคำว่า $kc:\eta 3$ แทรกอยู่ตรงกลางระหว่างคำว่า $\eta 4$ "ไม่" กับ $\eta 3$ "มี" ทั้งนี้เพื่อกำหนดที่
ขยาดหรือเพิ่มความหมายให้กับกริยา $\eta 4$ $\eta 3$ "ไม่มี" ในแง่ของการมีลักษณะซึ่งก็คือ การมี
ลักษณะคงเดิมนั่นเอง

2) แม้ว่าคำว่า $kc:\eta 3$ จะสามารถปรากฏในประโยคคำตอบแบบสั้นได้โดยไม่จำเป็นต้อง
มีคำกริยาปรากฏร่วมด้วยก็ตาม แต่คำว่า $kc:\eta 3$ ก็ไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังได้ แต่
ต้องปรากฏร่วมกับคำปฏิเสธ $\eta 4$ "ไม่" เสมอ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า คำว่า $kc:\eta 3$
เป็นคำช่วยกริยา และเนื่องจากคำนี้ปรากฏหน้าคำกริยา ดังนั้นจึงจัดให้คำว่า $kc:\eta 3$ เป็นคำช่วยหน้า
กริยาที่แสดงการมีลักษณะคงเดิมในภาษาเมียน

ประเด็นสำคัญที่น่าพิจารณาคือ คำว่า $tshw:2$ และ
 $kc:\eta 3$ ซึ่งเป็นคำช่วยหน้ากริยาแสดงการมีลักษณะคงเดิมเหมือนกันนั้น มีความแตกต่างกันอย่างไร เมื่อ
ผู้วิจัยได้ตรวจสอบในแง่ของความหมายของคำทั้งสองกับผู้ออกภาษาที่เป็นผู้ช่วยทางด้านภาษาแล้ว พบว่า
ไม่มีความแตกต่างกันในแง่ของความหมายเลย แต่ในแง่ของวากยสัมพันธ์หรือโครงสร้างของประโยคนั้น
พบว่ามี ความแตกต่างกันคือ $tshw:2$ เป็นคำซึ่งสามารถปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและประโยค
ปฏิเสธ ถ้าปรากฏในประโยคบอกเล่าจะอยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยา แต่ถ้าปรากฏในประโยคปฏิเสธจะ
ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำปฏิเสธ $\eta 4$ หรือ $\eta 3$ "ไม่" โดยที่คำปฏิเสธจะปรากฏหน้าคำกริยาหลัก
ส่วน $kc:\eta 3$ เป็นคำซึ่งต้องปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นปฏิเสธ คือ ต้องปรากฏในประโยคปฏิเสธ
เสมอ โดยที่คำว่า $kc:\eta 3$ จะต้องปรากฏในตำแหน่งหลังคำปฏิเสธ $\eta 4$ "ไม่" และอยู่หน้าคำกริยา
หลักเสมอ ตัวอย่างเช่น

(9) บ.: $nin3$ $tshw:2$ $tsəw5$ $koŋ1$ $ne:1$ (ขม.พค.)

เขา กล.คค. ทำ งาน ล.ท.

"เขายังทำงานอยู่"

ป.: $nin3$ $tshw:2$ $\eta 4$ $tsəw5$ $koŋ1$ (ขม.พค.)

เขา กล.คค. ไม่ ทำ งาน

"เขายังไม่ทำงาน"

(10) บ.: * $nin3$ $kc:\eta 3$ $tsəw5$ $koŋ1$ $ne:1$ (ขม.พค.)

เขา กล.คค. ทำ งาน ล.ท.

ป.: nin3 ๓4 kc:ŋ3 tsəw5 koŋ1 (ขม.พค.)

เขา ไม่ กล.คค. ทำ งาน

"เขายังไม่ทำงาน"

ในตัวอย่าง (9) แสดงให้เห็นว่า tshw:2 สามารถปรากฏได้ทั้งในประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธ แต่ในตัวอย่าง (10) แสดงให้เห็นว่า kc:ŋ3 ไม่สามารถปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นบอกเล่า แต่ต้องปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นปฏิเสธเสมอ และตำแหน่งของคำปฏิเสธ ๓4 ที่ปรากฏใน (9) และ (10) ก็ต่างกัน กล่าวคือ ในประโยคปฏิเสธของตัวอย่าง (9) นั้น คำปฏิเสธจะอยู่หลังคำช่วยหน้ากริยา tshw:2 และอยู่หน้าคำกริยาหลัก tsəw5 "ทำ" ส่วนในประโยคปฏิเสธของตัวอย่าง (10) คำปฏิเสธจะต้องปรากฏในตำแหน่งหน้าคำช่วยหน้ากริยา kc:ŋ3 เสมอ

5.1.2.2 คำช่วยหลังกริยา (postverbal auxiliary)

คำช่วยหลังกริยา หมายถึง คำซึ่งปรากฏในกรอบประโยค (ข.2) และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้ใน 5.1.1 คำช่วยหลังกริยาที่แสดงการผันลักษณะเท่าที่ปรากฏในขอมูลนิทานภาษาเมียนมี 4 คำ คือ liw6 แสดงการผันลักษณะลู่่วง tciə5 แสดงการผันลักษณะประสพการผัน tciəŋ4 แสดงการผันลักษณะกำลังดำเนินอยู่และการผันลักษณะตรงสภาพ และ kwə:1 แสดงการผันลักษณะดำเนินอยู่

5.1.2.2.1 liw6 แสดงการผันลักษณะลู่่วง

liw6 จัดเป็นคำช่วยหลังกริยาแสดงการผันลักษณะลู่่วง เนื่องจากปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาในกรอบประโยค (ข.2) ตัวอย่างเช่น

(11) lu:ŋ3 dɔ:ŋ1 , pan2 liw6 lu:ŋ3 dɔ:ŋ1 , nin3 tiə1 tso:2 tsɔʔ4
 คอนเข้า กิน กล.ลล. คอนเข้า เขา พ่อ ก็ จับ,เอา
 dzuʔ2 da:w4 (จาก ร.5, ข.336, น.201)

มีค สาว

"คอนเข้า พอกินข้าวเข้าแล้ว พ่อของเขาก็หีบคาน (ดับจนคมแล้วสะพายเอาไว้)"

จากตัวอย่าง (11) เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทาง
ความหมายแล้ว จะเห็นได้ว่า *liv6* เป็นคำซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการณั้ลักษณะ
ให้กับคำกริยา *pan2* "กิน" ซึ่งก็คือการณั้ลักษณะลู่่วงนั้เอง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ทาง
โครงสร้างที่ได้กล่าวไว้ใน 5.1.1.2 แล้ว พบว่า คำว่า *liv6* ไม่สามารถปรากฏได้ตามลู่่วงใน
ประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยค (ก) ตัวอย่างเช่น

- (12) ก.: *noj3 pan2 liv6 ɲa:ŋ5 ʔaʔ4* (ขม.พค.)
เชอ กิน กล.ลล. ข้าว หรือ, โนม
"เชอกินข้าวแล้วหรือ"
ค.: *pan2 liv6 ʔaʔ2* แต่ ค.: * *liv6*
กิน กล.ลล. ล.ท. กล.ลล.
"กินแล้วละ"

ตัวอย่าง (12) แสดงให้เห็นว่า *liv6* ไม่สามารถ
ปรากฏได้ตามลู่่วงในประโยคคำตอบแบบสั้น ทั้งนี้เพราะคำว่า *liv6* มิได้มีฐานะเป็นคำหลักหรือคำ
สำคัญของประโยค แต่เป็นคำช่วยกริยาซึ่งมีอาจปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลู่่วงได้ ดังนั้นการปรากฏของ
liv6 นั้นจึงต้องอิงกับคำกริยาหลัก *pan2* "กิน" ของประโยค เพื่อทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลักนั้นใน
แง่ของการณั้ลักษณะ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า คำว่า *liv6* ไม่สามารถ
ปรากฏในสภาพแวดล้อมที่เป็นปฏิเสธได้ หรืออีกนัยหนึ่งคือ คำว่า *liv6* จะไม่ปรากฏในประโยคปฏิเสธ
ดังนั้นเกณฑ์ที่สองใน 5.1.1.2 นั้นจึงมีอาจใช้ทดสอบคำว่า *liv6* นี้ได้ ถึงกระนั้นก็อาจตัดสินใจให้
liv6 เป็นคำช่วยกริยาได้โดยอาศัยเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่หนึ่งเนื่องจาก
คำดังกล่าวทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการณั้ลักษณะให้กับคำกริยา อีกทั้งไม่สามารถ
ปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลู่่วงในประโยคคำตอบแบบสั้นอีกด้วย และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏ
ของคำช่วยกริยา *liv6* แล้ว จึงจัดให้คำดังกล่าวเป็นคำช่วยหลังกริยาที่แสดงการณั้ลักษณะลู่่วงใน
ภาษาเมียน

5.1.2.2.2 *tciə5* แสดงการณั้ลักษณะประสพการณั้

tciə5 จัดเป็นคำช่วยหลังกริยาแสดงการณั้ลักษณะประสพ
การณั้ เนื่องจากคำดังกล่าวปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาในกรอบประโยค (ข.2) ตัวอย่างเช่น

(13) buə1 kwəŋ4 tciə5 , kwəŋ4 tiŋ2 mi:2 ʔaʔ2 (จาก ร.3, ข.25, น.119)

พวกเรา พุด กล.ปลก. พุด แน่นนอน ไป ล.ท.

"พวกเราเคยพุดและตกลงกันไปแล้ว"

จากตัวอย่าง (13) เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทาง
ความหมายแล้ว จะเห็นได้ว่า tciə5 เป็นคำซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำกริยา
kwəŋ4 "พุด" ที่อยู่ข้างหน้า โดยขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการมีลักษณะซึ่งก็คือการมีลักษณะ
ลุ่มวุ่นนั่นเอง

นอกจากนั้น เรายังสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่า tciə5 เป็น
คำช่วยกริยาจริงโดยใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างใน 5.1.1.2 ทั้งสองเกณฑ์ทดสอบ กล่าวคือ ตามเกณฑ์
ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่หนึ่ง คำช่วยกริยาไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น
ของกรอบประโยค (ก) และตามเกณฑ์ที่สอง คำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓aj4 "ไม่" ไม่สามารถปรากฏใน
ตำแหน่งหน้าคำช่วยกริยาเพื่อปฏิเสธความหมายของคำช่วยกริยาดังกล่าวได้ ตัวอย่างเช่น

(14) ก.: ๓əj3 puət2 tciə5 nin3 ne:1 faj4 (ทม.พค.)

เขอ เห็น กล.ปลก. เขา ล.ท. หรือ, โทม

"เขอเคยเห็นเขาโทม"

ค.: puət2 tciə5 ne:1 แต่ ค.: * tciə5

เห็น กล.ปลก. ล.ท. กล.ปลก.

"เคยเห็น"

(15) บ.: nin3 pe:n5 tciə5 fin3 sc:ŋ1 (ทม.พค.)

เขา เป็น กล.ปลก. ครู

"เขาเคยเป็นครู"

ป.: nin3 ๓4 pe:n5 tciə5 fin3 sc:ŋ1 (ทม.พค.)

เขา ไม่ เป็น กล.ปลก. ครู

"เขาไม่เคยเป็นครู"

แต่ ป.: * nin3 pe:n5 ๓4 tciə5 fin3 sc:ŋ1 (ทม.พค.)

เขา เป็น ไม่ กล.ปลก. ครู

จากตัวอย่าง (14) และ (15) พิสูจน์ให้เห็นว่า tciə5 เป็นคำชวกริษา เนื่องจากในตัวอย่าง (14) คำชวกริษา tciə5 ไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลทางความหมายที่ว่า tciə5 มีใช้คำหลัก แต่เป็นเพียงคำซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการมีลักษณะให้กับคำกริษาเท่านั้น ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ tciə5 ไม่สามารถปรากฏตามลำพังโดยปราศจากคำกริษาได้ และในตัวอย่าง (15) แสดงให้เห็นว่าคำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" นั้นต้องปรากฏหน้าคำกริษา pe:n5 "เป็น" เท่านั้น จะปรากฏในตำแหน่งหน้าคำว่า tciə5 ไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากคำว่า tciə5 เป็นคำชวกริษา ซึ่งไม่สามารถถูกปฏิเสธด้วยคำปฏิเสธ ๓4 "ไม่" ได้นั่นเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงจัดให้ tciə5 เป็นคำชวกริษา และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏของคำชวกริษา tciə5 แล้ว จึงจัดให้คำดังกล่าวเป็นคำชวหลังกริษาที่แสดงการมีลักษณะประสบการณ์ในภาษาเขียน

5.1.2.2.3 tciə:n4 แสดงการมีลักษณะกำลังดำเนินอยู่และการมี ลักษณะทรงสภาพ

tciə:n4 จัดเป็นคำชวหลังกริษาแสดงการมีลักษณะกำลังดำเนินอยู่และการมีลักษณะทรงสภาพ ทั้งนี้เนื่องจากคำดังกล่าวปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริษาในกรอบประโยค (ข.2) ตัวอย่างเช่น

(16) ʔo:3, nin3 ʔiə:n1 na:j2, hop4 tciə:n4 ʔuə:n1 na:j2 (จาก ๓.4, ๓.30, น.141)
อ.ท. มัน(=นก) อยู่ นั้น ค้ม กล.กคน. น้ำ นั้น
"โธ ! มัน(=นก)อยู่ตรงนั้น กำลังกินน้ำอยู่ที่นั่น"

(17) nin3 puəj2 tciə:n4 na:j4 khap4 (จาก ๓.5, ๓.450, น.216)
เขา พิง กล.ทส. นี้ หีบ
"เขาพิงหีบนี้ไว้"

จากตัวอย่าง (16) และ (17) เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทางความหมายแล้ว จะเห็นได้ว่า คำว่า tciə:n4 ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการมีลักษณะให้กับคำกริษาที่อยู่ข้างหน้า โดยคำว่า tciə:n4 ในตัวอย่าง (16) แสดงการมีลักษณะกำลังดำเนินอยู่ และในตัวอย่าง (17) แสดงการมีลักษณะทรงสภาพ และเมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่หนึ่งทดสอบแล้วพบว่าคำว่า tciə:n4 ไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นของกรอบประโยค (ก) ตัวอย่างเช่น

(18) ก.: məj3 tsəw5 tɕiən4 koŋ1 ne:1 faj4 (ขม.พค.)

เขอ ทำ กล.กคน. งาน ล.ท. หรือ, โหม

"เขอกำลังทำงานอยู่หรือเปล่า"

ค.: tsəw5 tɕiən4 ne:1 แต่ ค.: * tɕiən4

ทำ กล.กคน. ล.ท. กล.กคน.

"กำลังทำอยู่"

(19) ก.: nin3 tsuəj6 tɕiən4 na:j2 ne:1 faj4 (ขม.พค.)

เขา นั่ง กล.ทส. นั้น ล.ท. หรือ, โหม

"เขานั่งอยู่ที่นั่นหรือเปล่า"

ค.: tsuəj6 tɕiən4 ne:1 แต่ ค.: * tɕiən4

นั่ง กล.ทส. ล.ท. กล.ทส.

"นั่งอยู่"

คำว่า tɕiən4 ซึ่งเป็นคำแสดงการณลักษณะกำลังดำเนิน อยู่ในตัวอย่าง (18) และแสดงการณลักษณะทรงสภาพในตัวอย่าง (19) นั้นไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลทางความหมายที่ว่า tɕiən4 มีใช้คำหลัก เพียงแต่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาในแง่ของการณลักษณะเท่านั้นซึ่งอาจเป็นเหตุผลที่ว่า tɕiən4 ไม่สามารถปรากฏตามลำพังโดยปราศจากคำกริยาได้

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า คำว่า tɕiən4 ซึ่งเป็นคำแสดงการณลักษณะกำลังดำเนินอยู่และการณลักษณะทรงสภาพนั้นไม่สามารถปรากฏในประโยคปฏิเสธได้ ดังนั้น เราจึงไม่อาจใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่สองใน 5.1.1.2 มาทดสอบคำว่า tɕiən4 ได้ แต่ถึงกระนั้น เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่หนึ่งแล้ว อาจตัดสินใจได้ว่า tɕiən4 เป็นคำช่วยกริยาได้ ทั้งนี้เพราะคำดังกล่าวทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาที่อยู่ข้างหน้าในแง่ของการณลักษณะ อีกประการหนึ่ง คำดังกล่าวไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏของคำว่า tɕiən4 แล้ว จึงสรุปได้ว่า tɕiən4 เป็นคำช่วยหลังกริยาที่แสดงการณลักษณะกำลังดำเนินอยู่และการณลักษณะทรงสภาพในภาษาเมียน

5.1.2.2.4 kw:1 แสดงการผันลักษณะคำเนื่ออยู่

kw:1 จัดเป็นคำช่วยหลังกริยาแสดงการผันลักษณะคำเนื่ออยู่ เนื่องจากคำดังกล่าวปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาในกรอบประโยค (ข.2) ตัวอย่างเช่น

- (20) kw:ɟ1 ʔaʔ2 , nin3 kw:ŋ4 kw:1 wa:2 , nin3 tso:2 luə1 ɲ2 taw3
 ครั้งนี้ ก.ป. เขา พุด กล.คน. คำพุด เขา ก็ คำ นั้น ล.น.
 siəʔ4 ne:1 tiʔ2 ta:n6 (จาก ร.1, ๒.40, น.102)
 หญิงสาว ของ หลัง(น.)

"ครั้งนี้ พอเขาพุดคุยกันไปเรื่อย ๆ เขาก็คำหลังของหญิงสาวคนนั้น"

จากตัวอย่าง (20) เมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทางความหมายแล้ว จะเห็นได้ว่า คำว่า kw:1 ที่ปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยา kw:ŋ4 "พุด" นั้นทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการผันลักษณะให้กับคำกริยา ซึ่งก็คือการผันลักษณะคำเนื่ออยู่นั่นเอง และเมื่อพิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์ที่หนึ่งใน 5.1.1.2 แล้ว พบว่า คำว่า kw:1 ไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นได้ ตัวอย่างเช่น

- (21) ก.: ɲəj3 fun5 kw:1 ʔaʔ4 (ขม.พด.)
 เธอ คิด กล.คน. หรือ, โทม
 "เธอคิดไปเรื่อย ๆ อย่างนั้นหรือ"
 ค.: fun5 kw:1 ʔaʔ2 แต่ ค.: * kw:1
 คิด กล.คน. ล.ท. กล.คน.
 "คิดไปเรื่อย ๆ"

จากตัวอย่าง (21) จะเห็นได้ว่า kw:1 ไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คำว่า kw:1 มีใช่คำหลัก เพียงแต่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาในแง่ของการผันลักษณะเท่านั้น ดังนั้นจึงอาจเป็นเหตุผลที่ว่า kw:1 ไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังโดยปราศจากคำกริยาได้

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า คำว่า kw:1 ซึ่งเป็นคำแสดงการผันลักษณะคำเนื่ออยู่นั้นไม่สามารถปรากฏในประโยคปฏิเสธ ดังนั้นจึงไม่อาจใช้เกณฑ์ทาง

โครงสร้างเกณฑ์ที่สองใน 5.1.1.2 มาทดสอบคำดังกล่าวได้ ถึงกระนั้นก็อาจตัดสินใจได้ว่า $kw\text{:}1$ เป็นคำช่วยกริยาได้โดยอาศัยเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางโครงสร้างเกณฑ์หนึ่งใน 5.1.1.2 กล่าวคือ $kw\text{:}1$ เป็นคำซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายในแง่ของการเน้นลักษณะให้กับคำกริยาที่อยู่ข้างหน้า และนอกจากนี้ คำดังกล่าวยังไม่สามารถปรากฏเดี่ยว ๆ ตามลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้นได้ และเมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏของคำว่า $kw\text{:}1$ แล้ว จึงสรุปได้ว่า คำว่า $kw\text{:}1$ เป็นคำช่วยหลังกริยาที่แสดงการเน้นลักษณะคำเนื่ออยู่ในภาษาเมียน

กล่าวโดยสรุปคือ จากการศึกษาข้อมูลนิทานเมียนทั้ง 5 เรื่อง พบว่า ภาษาเมียนมีการใช้คำช่วยกริยาแสดงการเน้นลักษณะประเภทต่าง ๆ ทั้งหมด 7 คำ โดยแบ่งเป็นคำช่วยหน้ากริยา 3 คำ และคำช่วยหลังกริยา 4 คำ คำช่วยหน้ากริยา 3 คำ ได้แก่ $vi\text{et}4$ แสดงการเน้นลักษณะดับพลัน $tsh\text{w}\text{:}2$ และ $kc\text{:}\eta 3$ แสดงการเน้นลักษณะคงเดิม ส่วนคำช่วยหลังกริยา 4 คำ ได้แก่ $liv6$ แสดงการเน้นลักษณะลุล่วง $tci\text{e}5$ แสดงการเน้นลักษณะประสพการณ์ $tci\text{e}\eta 4$ แสดงการเน้นขณะกำลังดำเนินอยู่และการเน้นขณะทรงสภาพ และ $kw\text{:}1$ แสดงการเน้นขณะดำเนินอยู่ (ดูตารางที่ 10 ประกอบ)

ตารางที่ 10 : แสดงรูปแสดงการเน้นลักษณะที่เป็นคำช่วยกริยาแสดงการเน้นลักษณะประเภทต่าง ๆ ในภาษาเมียน

รูปแสดงการเน้นลักษณะ	คำช่วยหน้ากริยา	คำช่วยหลังกริยา	ประเภทของการเน้นลักษณะ
1. $vi\text{et}4$	x	-	การเน้นลักษณะดับพลัน
2. $tsh\text{w}\text{:}2$	x	-	การเน้นลักษณะคงเดิม
3. $kc\text{:}\eta 3$	x	-	การเน้นลักษณะคงเดิม
4. $liv6$	-	x	การเน้นลักษณะลุล่วง
5. $tci\text{e}5$	-	x	การเน้นลักษณะประสพการณ์
6. $tci\text{e}\eta 4$	-	x	{ การเน้นขณะกำลังดำเนินอยู่ การเน้นขณะทรงสภาพ
7. $kw\text{:}1$	-	x	การเน้นขณะดำเนินอยู่

5.2 กลวิธีทางไวยากรณ์ (grammatical device)

จากการศึกษาข้อมูลนิทานเมื่อนั้ง 5 เรื่อง พบว่า นอกจากจะมีการใช้คำช่วยกริยาในการแสดงการณัลักษณะประเภทต่าง ๆ แล้ว ยังมีการใช้กลวิธีหรือกระบวนการทางไวยากรณ์ซึ่งเกิดกับคำกริยาในภาษาเมื่อนั้งแสดงการณัลักษณะประเภทต่าง ๆ ได้อีกด้วย กลวิธีทางไวยากรณ์ที่ใช้ในการแสดงการณัลักษณะต่าง ๆ มี 2 วิธี คือ การซ้ำกริยา (verb reduplication) และการเรียงกริยา (verb serialization)

5.2.1 การซ้ำกริยา (verb reduplication)

การซ้ำกริยาเป็นกลวิธีทางไวยากรณ์วิธีหนึ่งที่ใช้ในการแสดงการณัลักษณะในภาษาเมื่อนั้งซึ่งเกิดจากการนำคำกริยามากล่าวซ้ำอีกครั้ง หรือหลายครั้งติดต่อกันไปเพื่อสื่อความหมายในแง่ของการณัลักษณะ และส่วนที่กล่าวซ้ำใหม่นั้นอาจเหมือนคำเดิมทุกประการ (complete reduplication) หรือเหมือนกันเพียงบางส่วนเท่านั้น (partial reduplication) ก็ได้จากการศึกษา พบว่า การซ้ำกริยาในภาษาเมื่อนั้งสามารถแสดงการณัลักษณะได้ 2 ประเภท คือ การณัลักษณะเกิดซ้ำ และการณัลักษณะดำเนินอยู่ ตัวอย่างเช่น

(22) tso:2 puət2 bjaw6 w̥iət4 w̥iət4 , w̥iət4 w̥iət4 ne:1 ʔaʔ2
ก็ เห็น ปลา สะบัดหาง, ล่าสไปล่าสมา(กล.กษ.) ล.ก. ล.ก.

(จาก ร.4, ข.155, น.154)

"(เขา)ก็เห็นปลาสะบัดหางไปมา"

(23) miŋ3 tshaw5 ʔ2 taw3 ʔoŋ1 dzja:w2 dzja:w2 (จาก ร.5, ข.429, น.214)
ไป รวม, กับ นั้น ล.น. ชายแก่ เทียว เทียว(กล.คน.)

"ไปด้วยกันกับชายแก่คนนั้นเทียวกันไปเรื่อย ๆ"

ตัวอย่าง (22) และ (23) แสดงให้เห็นว่ามีการใช้การซ้ำกริยาเพื่อสื่อความหมายในแง่ของการณัลักษณะ กล่าวคือ ในตัวอย่าง (22) คำกริยา w̥iət4 เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง "ล่าสกัน(แบบผู้หญิง)" หรือ "สะบัด" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มากล่าวซ้ำหลาย ๆ ครั้งจะหมายถึง "ล่าสไปล่าสมา" หรือ "สะบัดหาง" สังเกตได้ว่า ลักษณะของการล่าสไปล่าสมาหรือสะบัดหาง(ของปลา)

นั้นเป็นการเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งติดต่อกัน ลักษณะเช่นนี้เป็นการสื่อความหมายของการมีลักษณะเกิดขึ้นในส่วนในตัวอย่าง (23) คำกริยา dzja:w2 เมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ จะหมายถึง "เที่ยว" แต่เมื่อนำคำกริยานี้มากล่าวซ้ำอีกหนึ่งครั้งหรือมากกว่าหนึ่งครั้ง จะหมายถึง "เที่ยวไปเรื่อย ๆ" จากความหมายของคำซ้ำกริยา dzja:w2 แสดงให้เห็นว่า การเที่ยวนั้นเกิดขึ้นและดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ลักษณะเช่นนี้เป็นการสื่อความหมายของการมีลักษณะดำเนินอยู่

5.2.2 การเรียงกริยา (verb serialization)

การเรียงกริยาเป็นกลวิธีทางไวยากรณ์อีกวิธีหนึ่งที่ใช้แสดงการมีลักษณะในภาษาเมียนได้เช่นเดียวกัน การเรียงกริยา หมายถึง การนำคำกริยาหรือกริยาลิมาเรียงเข้าด้วยกัน เกิดเป็นโครงสร้างวลีหลายกริยา จากการศึกษาข้อมูลนิทานเมียน พบว่า มีโครงสร้างวลีหลายกริยาประเภทหนึ่งที่สื่อความหมายบอกการมีลักษณะได้ นั่นคือ วลีหลายกริยาที่มี miɔ3 "ไป" และ tɛ:ɔ3 "มา" เป็นคำกริยารอง

คำว่า miɔ3 "ไป" และ tɛ:ɔ3 "มา" จัดเป็นคำกริยาซึ่งทำหน้าที่ได้ 2 อย่างคือ คำกริยาหลักและคำกริยารอง เมื่อทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลัก คำทั้งสองดังกล่าวจะเป็นคำสำคัญเนื่องจากสามารถสื่อความที่สมบูรณ์ได้ สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น และคำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓๕4 "ไม่" ก็สามารถปรากฏหน้าคำทั้งสองนี้ได้ แต่เมื่อคำทั้งสองทำหน้าที่เป็นคำกริยารองคือทำหน้าที่เป็นคำขยายก็จะเพิ่มความหมายพิเศษให้กับคำกริยาหลัก และไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพังในประโยคคำตอบแบบสั้น อีกทั้งคำปฏิเสธ ๓4 หรือ ๓๕4 "ไม่" ก็มิอาจปรากฏหน้าคำกริยารองดังกล่าวได้ด้วย นอกจากนี้ คำกริยารองสามารถปรากฏได้เฉพาะในตำแหน่งหลังคำกริยาหลักเท่านั้น ซึ่งถ้าคำกริยาหลักนั้นเป็นสรรพนามกริยาคือมีกรรมตามหลังคำกริยาหลักนั้น คำกริยารองดังกล่าวก็จะปรากฏหลังกรรมนั้น

5.2.2.1 คำกริยาหรือกริยาลิ + คำกริยารอง miɔ3 "ไป"

โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีคำกริยาหรือกริยาลิ + คำกริยารอง miɔ3 "ไป" ปรากฏอยู่นั้นสามารถแสดงการมีลักษณะประเภทหนึ่งได้ นั่นคือ การมีลักษณะคล่อง ตัวอย่างเช่น

(24) ๓2 taw3 tɔ:ɔn1 thaw5 ʔuə4 miɔ3 (จาก ร.1, ๒.12, น.99)

นั้น ล.น. ช่างหนุ่ม ถึง นั้น ไป(กล.ลล.)

"ช่างหนุ่มคนนั้นถึงตรงนั้นแล้ว"

- (25) na:j2 la:n3 mi:n3 ʔcʔ2 miŋ3 mɛʔ4 mɛʔ2 mi:2 ʔaʔ2
 นั้น ล.น. คน ก.ป. ไป เค็ด ข้าวโพด ไป(กล.ลล.) ล.ท.
 (จาก ร.3, ข.36, น.120)
 "คนคนนั้นไปเค็ดข้าวโพดไปแล้ว"

ในตัวอย่าง (24) และ (25) มีการใช้โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีค่ากริยาหรือกริยาลี + ค่ากริยารอง miŋ3 หรือ mi:2 "ไป" เพื่อแสดงการณ์ลักษณะลู่่วง กล่าวคือ miŋ3 "ไป" ที่ปรากฏหลังกริยาลี thaw5 ʔuə4 "ถึงตรงนั้น" ในตัวอย่าง (24) และ mi:2 "ไป" ที่ปรากฏหลังกริยาลี miŋ3 mɛʔ4 mɛʔ2 "ไปเค็ดข้าวโพด" ในตัวอย่าง (25) นั้นแสดงการณ์ลักษณะลู่่วง นั้นหมายความว่า เหตุการณ์ "การมาถึงของชายหนุ่มคนนั้น" ในตัวอย่าง (24) และเหตุการณ์ "การไปเค็ดข้าวโพดของคนคนนั้น" ในตัวอย่าง (25) ได้เกิดขึ้นและลู่่วงผ่านพ้นไปแล้ว (ดูคำอธิบายใน 4.1.2) โดยมีค่ากริยารอง miŋ3 หรือ mi:2 "ไป" ที่ปรากฏหลังค่ากริยาหรือกริยาลีในโครงสร้างวลีหลายกริยา แสดงความหมายของการณ์ลักษณะลู่่วงในภาษาเมี่ยน

5.2.2.2 ค่ากริยาหรือกริยาลี + ค่ากริยารอง ta:j3 "มา"

โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีค่ากริยาหรือกริยาลี + ค่ากริยารอง ta:j3 "มา" ปรากฏอยู่นั้น สามารถแสดงการณ์ลักษณะประเภทหนึ่งได้ นั่นคือ การณ์ลักษณะลู่่วง ตัวอย่างเช่น

- (26) tsəw5 ɳwə:m1 lam5 ta:j3 ʔaʔ2 (จาก ร.2, ข.24, น.112)
 ท่า ล.น. ฉาง, ชึ่งข้าว มา(กล.ลล.) ล.ท.
 "สร้างชึ่งข้าวมาหลังหนึ่งแล้ว"

- (27) dzun2 ɳwə:j1 ʔaʔ2 , tshuət4 pom1 law4 ta:2⁵ ʔa:4 lo:3
 ครั้ง, คราว วัน ก.ป. ออก ล.น. ไม้ไผ่ มา(กล.ลล.) ล.ท. ล.ท.
 (จาก ร.5, ข.410, น.211)
 "ครั้งนั้น กล้วยไผ่ก็ออกขึ้นมากอหนึ่งแล้วละ"

⁵ คำว่า ta:2 นั้นกร่อนมาจากคำว่า ta:j3 "มา"

ในตัวอย่าง (26) และ (27) มีการใช้โครงสร้างวลีหลายกริยาที่มีค่ากริยาหรือกริยาลี + คำกริยารอง $ta:j3$ หรือ $ta:2$ "มา" เพื่อแสดงการณัลักษณะลุ่ม่วง กล่าวคือ ในตัวอย่าง (26) คำกริยารอง $ta:j3$ "มา" ที่ปรากฏหลังกริยาลี $tsow5$ $no:m1$ $lam5$ "สร้างซุงข้าวหลังหนึ่ง" และคำกริยารอง $ta:2$ "มา" ที่ปรากฏหลังกริยาลี $tshuət4$ $po:m1$ $law4$ "กอไผ่อกขึ้นมากอหนึ่ง" ในตัวอย่าง (27) นั้นแสดงการณัลักษณะลุ่ม่วง นั้นหมายความว่า เหตุการณ์ "การสร้างซุงข้าวหลังหนึ่ง" ในตัวอย่าง (26) และเหตุการณ์ "กอไผ่อกขึ้นมากอหนึ่ง" ในตัวอย่าง (26) นั้น ได้เกิดขึ้นและลุ่ม่วงผ่านพ้นไปแล้ว (ดูคำอธิบายใน 4.1.2) โดสมี่คำกริยารอง $ta:j3$ หรือ $ta:2$ "มา" ที่ปรากฏหลังคำกริยาหรือกริยาลีในโครงสร้างวลีหลายกริยาแสดงความหมายของการณัลักษณะลุ่ม่วงในภาษาเมี่ยน

กล่าวโดยสรุปคือ จากการศึกษาข้อมูลนิทานภาษาเมี่ยนทั้ง 5 เรื่อง พบว่า กลวิธีทางไวยากรณ์ที่ใช้ในการแสดงการณัลักษณะประเภทต่าง ๆ ในภาษาเมี่ยนนั้นมี 2 วิธีคือ การซ้ำกริยา และการเรียงกริยา การซ้ำกริยาสามารถแสดงการณัลักษณะได้ 2 ประเภทคือ การณัลักษณะเกิดซ้ำ และการณัลักษณะดำเนินอยู่ ส่วนการเรียงกริยาซึ่งมีคำกริยารอง $miŋ3$ "ไป" และ $ta:j3$ "มา" ปรากฏในรูปแบบของโครงสร้างวลีหลายกริยานั้น สามารถแสดงการณัลักษณะได้เพียงประเภทเดียวคือ การณัลักษณะลุ่ม่วง (ดูตารางที่ 11 ประกอบ)

ตารางที่ 11 : แสดงกลวิธีทางไวยากรณ์ที่แสดงการณัลักษณะประเภทต่าง ๆ ในภาษาเมี่ยน

กลวิธีทางไวยากรณ์	ประเภทของการณัลักษณะ
1. การซ้ำกริยา	<ul style="list-style-type: none"> -การณัลักษณะเกิดซ้ำ -การณัลักษณะดำเนินอยู่
2. การเรียงกริยา	
2.1 การเรียงกริยาที่มี $miŋ3$ "ไป" เป็นคำกริยารอง	-การณัลักษณะลุ่ม่วง
2.2 การเรียงกริยาที่มี $ta:j3$ "มา" เป็นคำกริยารอง	-การณัลักษณะลุ่ม่วง